

În ciuda motivelor de insatisfacție asupra cărora am stăruit mai sus. **Zidarul** nu dezmințe priceperea lui Dan Tărchilă în construcția ingenioasă a situațiilor și în minuțioasă și incisivă a replicii. Sub acest din urmă aspect, o noutate în cuprinsul operei dramaturgului o constituie scrierea în versuri a dialogurilor dintre Neagoie și Despina, care își sporesc astfel nota de solemnitate aulică. Fără a fi scutite de căderi în prozaism sau de erori prozodice, versurile capătă, din când în când, o fluentă și un patos remarcabil: „Nu ne-au sosit doar viii la tainica-nțelnire. / Și morții sînt

de față! Pe drumuri lungi de Cozii / Au și pornit călare spre Argeș voievozii! / Cu Mircea lor în frunte, la-ntrecere cu vîntul. / Vin mai tăcuți ca cerul, mai nevăzuți ca vîntul! / Nu-i simți cum galopează? Cu rouă pe armuri / Despică lumea-n două și despletesc pădurii. / Tăișul lunii-aleargă din urmă să-i ajungă. / În dreapta lor e ziuă și noapte-n partea stîngă, / În zale strălucinde care-i imbracă-ntregi, / Curg ca un Olt de aur: armata e de regi! / Auzi-i! Bat în poartă cu săbiile-n teacă! / Vin Basarabii! Iată-i! Deschide-le să treacă!“.

Un gest cultural

Breviar, Remember, Tinerețe fără bătrînețe: trei titluri ale unor volume — cuvîntul este impropriu, dar altul mai potrivit e greu de găsit — editate de Teatrul Tineretului din Piatra Neamț. Nu este vorba despre niște caiete-program (cum publică uneori, cu real folos și succes, alte teatre), nici despre microreviste de teatru, așa cum sînt cele tipărite la Iași, Bacău sau București. Sînt, de fapt, secțiuni ale unei adevărate monografii a acestui teatru, care-și poartă, de 20 de ani, cu mîndrie, emblema sa de vitalitate și cutezanță. *Breviarul* conține lista completă (pînă la 1 septembrie 1981) a spectacolelor montate, cu fișele lor de creație, exhaustive, cu menționarea principalelor referiri critice prilejuite de aceste montări, și însoțită, cum e firesc, de un bogat material iconografic. *Remember* conține „catalogul“ tuturor colaboratorilor Teatrului Tineretului, de-a lungul celor 20 de ani de activitate (ajungînd, si el, ca enumerarea, pînă la a-

ceeași dată), fiecare nume, însoțit de fișa de creație pe scena de la Piatra Neamț. În fine, *Tinerețe fără bătrînețe* prezintă colectivul actoricesc al teatrului (tot la 1 septembrie 1981). Din păcate, la această secțiune există și inexplicabile lacune: de ce nu sînt prezentați și regizorii, scenograful, conducerea, secretariatul literar? Poate, dintr-un fel de modestie, cred însă că greșit înțeleasă.

Avem deci în față trei cărți despre istoria și prezentul unui teatru pe care îl dorim cu toții „fără bătrînețe“. Dincolo de interesul pe care îl prezintă lucrările în sine (redactori, Paul Findrihan și Mircea Zaharia, ajutați de Eduard Covali și Alexandru Lazăr), atît pentru specialiști cît și pentru publicul larg, merită să medităm la semnificația acestui gest cultural. Cele trei titluri se alătură unui al patrulea, editat cu cîteva luni în urmă — *Théâtre de la jeunesse*, care prezintă, în trei limbi, momentele importante ale

evoluției teatrului (exemplificate prin numeroase fotografii și comentarii din presă). Toate trebuie legate și de filmul monografic realizat de Cornel Nicoară și prezentat cu ocazia jubileului instituției, precum și de expoziția de fotografii și diapozitive, pe care același Cornel Nicoară o ține permanent la dispoziția celor interesați. Toate aceste fapte demonstrează o grijă foarte rar întilnită în alte teatre, pentru constituirea unei istorii bazate pe argumente documentare. Nu putem despărți aceasta de contribuția directorului teatrului, Gheorghe Bungez. Nici un efort de creație — nici un efort uman, în fond — nu a fost uitat, și nu va putea fi uitat, la Piatra Neamț. Iar că merită, într-adevăr, să nu uităm ce a însemnat și înseamnă Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, o dovedește simpla însușire a numelor cuprinse în *Breviar*. Citiți-o, și vă veți convinge.

Dinu KIVU